

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 42.

Treschdeenâ, 18. (30.) Oktober.

1872.

Neblatteera adreffe: Pastor Sakranowicz Kuttlingen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedizija Westhorn L. (Kewer) grabmatu bohde Jelsingawâ.

Rahbitajs: Wisjaunafahs sinuas. Daschadas sinuas. Breesa wehstis
semkohyjem. Laimes wehstefchanas. Wabzu gads ne 1872, bet 1879
pehz Kristus dšimfchanas. Dschinuma ismaktums eelsh Nr. 41. At-
bildas. Sluddinaschanas.

Wisjaunafahs sinuas.

Florenz. Wabzu Keisara subtrichts, grafs Braffier de St. Simon, irr mirris.

Italiâ. Breesmigi uhdensplihdi Italeescheem darra war-
ren leelu skahdi tikwat pee dšimwibas, ka arri pee mantas u. z.

Parises awischu rakstiraji til rupji aisteel un kenze Wabzu
arnijas komandantu gohdu, ihwaschi to, kas ar farweem karra
spehkeem wehl Franzijas rohbeschâs stahw, — ka Franzijas wees-
neeks, graf St. Wallier, kas wiffas tahs darrihchanas ar schein
Wabzu generateem wedd, islaidis grabmatu, kurrâ leezina, ka
tee Parises awischu rakstiraji Wabzu generateem ka arnijai goh-
du aisteekoht beskawnigi melhojohi un sčohs tikpai itidinajoht
samu libds schim parahditu lehniibu, loipniibu un gohdsiridibu
atnesi pee mallas un tais Franzijas prowinzês, kas pehz Frank-
furtas meera norunnahm wehl appasch Wabzu waldischanas
stahw, waldisht pehz wiszeetateem karra likfumeem. Ja awischu
rakstiraji minnu paschu usteljoht, ka tit ismannigi sawu grubtu
amatu kohpyjoht, tad effoht jafalka, ka tas til tamdeht minnu
effoht eespehjams bijis, ka Wabzu generaki, ihwaschi pats wad-
dens, generalis v. Manteuffel f., wiffas leetas leelu labprahti-
bu parahdoht. R. S.—z.

Besterbürgas ohstam par pahrelabbochamu grihb taiisht
kanali no 20 pehdas dšikuma stary kronstatti un Newas uppi.
Leetas tahlaka apspreeschana irr nobohta komissionei no mini-
steriju puffes.

— Karra spehka rukti israhda, ka 1870. gaddâ arnijâ biju-
schi, wirsnekus nestaitoht libdsi, 832,954 saldati. Karra sal-
data piluichgs usturs 1870. gaddâ malfajis krohnim 124 rubl.
42 kap. Bet kad rekliina klah wiffas tahs isdohschanas, kas
salbatu labhad nahk klah: ka karra ministerija ar wiffahm far-
wahm teefahm, daschadi fabriki un magasinas, tad malfaja
1870. gaddâ katris saldati 173 rubli 74½ kap. f.

— Dšigahjuschâ 1871. g. pa wiffu kreewu walhi fahrega ar
koleeri 208 tuhst. zilwelu un apmirra no teem 80 tuhstroschi.

Berline. Keisara brahlis, prinzis Albrekts, kas 63 gad-
dus wezs mirris, us pehdeju dusju pawaddibis. — No Elfassa
nahk sinuas, ka dandis, kas gribbeja sawas dusmas pret Wabz-
semmi ar to rahdiht, ka eet dšimwoht us zittureni, taggad ap-
dohmajuschees un paleel labbahl sem lahrtigahs Wabzsemmes
waldibas, ne ka dohdahs us Franziju, tur schodeen newarr
stunahk, ko rihta deena neffis. Starp zittahm leetahm, kas
waldischanai leelas galwas greeschanas darra, irr wehl arweenu
ta leeta, ka warreku kattoleu basni bubschamu ta nogruht, ka
no weenas puffes laiziga waldischana un no ohtras puffes arri
bognizas waldineeki un biskapi netohp weens no ohtra jaukti un
semminati. Biskapi no Guldas islaiduschu rakstu, kurrâ us to

zeetako noteiz, ka stahwehs prettim wiffahm laizigahm peepraffi-
schanahm, kas aisslars minnu fw. amatu.

Rihgas kaupmannim Friedlanderam minna pascha burscha,
17 gaddu wezs kundstahsch, issadstis 10 tuhst. rubl. noudas un
tad pahedstis. Saglens bij drihs usgahjis beedru, un apgehr-
bus pahrmaintijuschi abbi us seepju kalna kahdâ namnâ bij de-
majuschi nepamanniti padshwoht; bet polizejas fungeem atkal
isdeweis tuhdal pehdas peedshht un arri pee sagtahs naudas kluht.
3 butteles bijuschi eelikuschi 9256 rublus un meshâ eerakluschi,
kahdi 400 r. tappuschu saglam klah atrasti; til truhstohk tee
380 r., ko par drehbem isdenuschu. Warr gan preczatees par
tahdu polizeju, kahda Rihgas pilsehtam, tur retta blehdiba
paleel nepeedshta. S.

Daschadas sinuas.

No eelshsemmehm.

No Sefawas. Pirmajâ Augusta mehnescha nedelâ,
deenas laikâ no Sefawas Dreeschu mahjahm irr pasudis
Jannis Sweedris, nabagu lauschu weenihgs dehts. Up-
pes, tur sehns buhtu warreis nelalmihgs tikt, tuwunâ
nau. Apbehdinatee wezaki wiffur ismekluschees un iswai-
zajuschees, bet wiss welti. Dehts irr un paleel suddis.
Tad nu luhdsu wiffus nihlus Latv. aw. lassitajos, ja
par scho sehnu, kurra sihmes tē klah peeleeku, ko dširdetu
waj to paschi redsetu, jo ahtri man sinnu doht. Sehns
bij 17 gaddus wezs, ar dšiteneem matteem, fillahm az-
jihm, pastruppu deggunu; apgehrbts bij ar pelleku no-
plihsuschu manteli un pehrwetahm bishchm. Sinnu luh-
dsu laik pe C. Krueger,

Sefawas draudes mahzitaja.

No Baustas puffes mums raksta, ka arri tur gohds
Deewam swehtihgs gads sawas bagatas dahwanas atnes-
fis. Mudi un meeschi kulloht it labbi rasmejoht, bet
graudi effoht tahdi pasihki. Kweeschi wiffadi labbi, swer-
roht libds 136 k un warroht rekliinaht us 10—14 grau-
du. Linnu masahk ka pehrn, bet sehkle turprettim dand
waitahl; firu ittin labbi, kartupeli tik weetahm no ruh-
fas eewainoti. Seens un ahbolinsch bij labbi andsis un
tikka wiss labbi fanemts.

Grohbinas apgabbalâ kahda saglu banda weciu wee-
tahm flehtis bij islaupijusi un firus no gannibahm sag-
gusi un skappejusi tahlahl us Wentspils pussi, no kure-
nes aikal zittus pretti nehmusi. Un ko dohmajest, saglu
wirks leela puse bijuschi Latweeschu, schein sagguschu un
schihdi skappejuschi probjam. Zaur strihdi paschu star-
pâ — dšird, 20 kap. deht — tunfibneeki gahma isnah-
luschi, jo weens no teem zittus usdewis, la ka daschi fa-
keri un zitteem pallat mekle.

Edengramē. To nakti us 1. Oktober pagasta wez-
zaka Seetianu mahju fainneeka rija ar uggumi aigahjušt;
barriba, labbiba, linni un linnsehtlas, tāpat arri ratti
un dauds žittas leetas — wišs lohpā no 1000 rubl. wehr-
tibas — ihšā brihdi pelnās fakrittis. Lai Deems behdi-
geem peerahda lihdszeetigas brahtu firdis, kas tohs nepa-
mett bahdās beš palihdsības!

No Saldus pusses 6. Oktober. Zauka waffarina jau
labbas deenas atdewušt un ruddens peestidsees kļah. Bet
semlohpis preezigā garrā padseed:

Lai laukā leetus lihšt,
Wehšch puhšch ka schnahz un plihšt:
Lauki ir nofohpti;
Graudini iškultī;
Labbiba klehti,
Deems lai to swehti!! —

Pateesi šhogadd plaujamus swehtkus ar jo preezigu
firdi warejahm noswinneht, jo lauki un dahsi mums ba-
gatas dahwanas rohlās sneedsa. Rudsi, kas no auguma
bij smukti, arri labbi rasmoja, un puhri, kas druwā
jauki lihgojahs un us ko wišsi preezajahs, ari kustoht bij
jo rasnigi un swarrā smaggi, tikkai rettam bij mellplau-
kaini un kas nepasteidsahs pee laika sawahlst — fadihga,
zaur ko masah lohneja, ir masaku swarru turreja. Waffa-
reju sawahlkam labbu, bet graudini tahdi pasihki; ausas
bij widdejas. Vinneem no auguma nelas nekateja, re-
dsehs, kahda schkeedra mihstijohht raffees. Nahzeni ir
tohti miltoti un labbi. Til dumbra semmē pee leetus laiku
sahka puht. Siemi un puppas labbas. Arri mehš pa-
wiffam knappi bijahm šhogadd ar ašboleem un pluhmehm,
bet jo bogati ar wiffadahm dahrsa un mescha ohgahm.
Ahholinsch un seens bij labbi audsis un tappa labš sa-
wahltis. Šchi gadda seemas sehja wiffur laikā eesehta
aug nohuhlahšfehš. Lai til Deems to nu par seemu labbi
ismittina un dohd labbu pawaffari, tad warresim preezigi
zerreht.

J. O.

Saldus apgabala pa dauds muišchahm šhogadd lab-
bibu kuhla un wehl kull ar damsmašhini. Weena kullama
mašchine, ko Galku leelšlungs cegahdajees, eet muišchu
pa muišchai, iškuhla Žaunmuišchā, Lutrinu mahžitaja
muišchā, Kumberē u. z. un brauz, no 6 firgeem wilka ar-
ween tahlahl, kur til darbs tai rohдах. Warroht par
deenu iškult lihds 200 puhru. Arrendateri grihbedami
malku un žilweku spehku tauviht, nemm iškaklo strahd-
neegi labpraht pee darba un malka par 1 puhru kweeschu
waj rudsu 8 kap., par puhru meeschu 7 kap. u. t. j. pr.
Mašchines salmi barribai efoht dauds derrigaki. Ta lee-
laka pelna tomehr ir mašchines ihpašchneekam, jo tad til
darba, tad atneš labbu eenahšchānu.

No Lestenes.*) Tai 26. August swinnejahm leelu
gohda deenu, kahda retti schinni muišchā teek peedšhwota.
Muhšu zeenigam leelšlungam baronam Paul v. Firks bija
muišchas waldišchānas swehtki, jo tai deenā palikka 50
gaddi, kamehr wišsch Lestenes pagastu sahziš waldihht.
Muišchā bij jauki puščkota ar trihs gohda wahrteem un

*) Nafšitajs lihds šchim wetti ižgaidijees, waj žits kahds labbahs šin-
natajs neraddisees, kuhds lai nemm par labbu ar scho wehlu, ihfu
šhānu.

dauds karrogeem, us kurreem zeeniga kunga familijas šime
(Wappen), wahrds un tas škaitš 50 ar daschadahm seh-
wehm bij jauki mahsehts. Tai rihtā sabrauzā pulka kungi,
raddi un draugi sweizinaht un laimes wehleht. Pulksten
10. šapulzejahs wišsi draudses lohzehti muišchas preešchā,
kur tad papreešch pagasta wezakahs jauku runnu turreja,
wiššas draudses wahrdā pateidams par wišsu labbu, un
laimes wehledams, ka Deems liktu wehl ilguš gaddus
lohpā dšihwoht; pehž tam zeen. kungs affaru pilnahm az-
žihm un firdi aigrahbts pagasta wezako aplampdams
firšnigi pateizahs. Tad zeenihgs mahžitajs runnu turreja,
un luhdša zeenigu kungu, lai wišsch lihds us basnizu nahk-
tu, un lohpā ar wišsu draudsi Deewam pateizibas uphuri
nestu. Pehž tam nodseedaja turpat Lestenes dseedataji diwi
dseefmas ar mušiki, tad gahja wišsi us basnizu, kas bij
ar krohneem, puklehm un swezžehm jauki puščkota.
Basnizā pehž nodseedatas dseefminas, draudses mahžitajs
turreja špreddiki, kurrā ewija zeen. kunga waldišchānu un
dšihwes gahjumu, tā ka daudsem klawotees affaras ožziš
mirdseja. Pehž Deewa kalpošchānas tikkā muišchas plazzi
leels galds kļahst, kur tad wišsi fainneeki lohpā ar zeenigu
kungu pusdeenu turreja; pehž ehšchānas pagasta wezakahs
pasneedsa zeenigam kungam sudraba bikleri, ko wišsi Le-
stenes renteneeki par peeminnu schkinkoja. Ar wišnu no
jauna biklera tad wišsi kungi un fainneeki weffelibas us-
dsehra. Pehž maltites sahka turpat muišchas plazzi us
sahli danzoht un wiffadi iškustetees. Bij wiffadi preeki
arri preešch behneem. Tā pawaddijahm jauki lihds pat
wehlam wakkaram scho mihlu deenānu.

F. R.

Rihgā 6. Sept. Rihgās lohpu aistahwetaju beedriba
turreja sawu šapulzi; starp daschadahm subdsibahm bij
arri ta, ka kaujami lohpi, kas ar Reklawas laiwahm toh-
poht želti, wehl til dauds wahrdsinašchānas dabunoht is-
tureht, ka to leetu newarroht tā pamešt.

No Borisoglebskas (Tambowas gub.) raksta par sa-
wadu blehšchu drohšchibu. Kahdi 30 sagli famettušchees
nefen us weenu rohku un nakti nogaidijušchi, ka pretšchu
rattu rinda, kas pa Grasi-Barizina dšeljzehtu braukusti,
kahdā sinnamā weetā lehnaki braukusti, tur sagli uslehtu-
šchi us ratteem un ko ween spehdami fahkufšchi labbibas
rattus iškufšchiht, maifus ahra sweesdami. Tillihds brau-
zeji pamannijušchi, arri sagli lehkufšchi semmē un pasuddu-
šchi tumschā nakti; til jau buhs gan pee maifseem atkal
atraddušchees.

Behterburgas wahz. aw. runnadama par to, ka scho
gaddu seena weetahm tohti masuma bijis un dascham pil-
sehtam warr leela dahrdšiba useet, no jauna pamuddina
us to, lai pee laika few apstellejahs preffeto seenu, kahds
daschās seena baggatās Kreewijas gubernās tohp tairšhts.
Tā Nowgorodas gub. Saduben muišchā efoht leela seena
speestuma, kur seenu speesch haktšs no 1 lihds 10 pudu un
tad pa dšeljzehtu kuhla us wiffahm puffedim, seena warr
zaur to 3 reiž til dauds eekraut un arri ne mas ne-iskaisahs,
tahds faspaidihts seens arri nemas nau til bailihgs no
ugguns, jo dauds tad warr grudeht; prišchš arri turras
ilgu laiku. 2 gaddi pehž Krimas larra tappa Krimā
atrašti Balaklawā kahdi 1000 bakki tahda speesta seena,

to Engländerfchi un Frantschi bij turp noweddufchi un feens, laut gan appafsch debbes bijs, bij til labz, ka bij pirmas ehadamais.

Berdjanskä (pee Ufowa juhwas) 8. September jauna gimnafija zelta, preefch kurras ufurra pilfehds un semftiba ilgaddus malfahs 18 tuhft. r. un krohnis peeliks 4600 rubl.

No ahrfemehm.

Brufchu waldischana irr to nospreedufti, ka wiffahm tahm kafhchu spehles ellehm buhs brigtees. Dauds pilfehds, ka Gmfe, Wifsbabde, Homburga u. z. kafhchu bankeeri bij eeriftejufchi pillis un dahrus, musikus un trakteerus, lai til laudis pluhft turp, fawu nardinu tur uf kafrtehm paspehleht. Taggad fur nu ja-aktahj wiffi tee mahjokli, irr ufahjufchi few jaunu weetiau. Wahfemem stahw wehl appafsch fawa pascha waldineeka ta masa femmite Lichtenstein; tur nu fufte gribboht kafhchu spehmanneem atwehleht apmetees un fchee aikal apfoblahs par to buhweht weffelu dselzefku zaur semmiti; fur tahdas flaidas warre atleht, las tur par malku?!

No **Rohmas**. Ka laffitaji wehl atminnehs Italijas walidiba jau toreis, kad pahwesta femmi panehma, nospreeda, pahwestam ilgaddus malfahs $3\frac{1}{4}$ millionus franfu. Schi nauda nu gull nefanemta wiffu fcho laiku, jo pahweste negribb nelo no tahs dfrdeht, jo zaur pretti nemfchanu parahditu, ka irr pasemmojees appafsch fehina. Taggad nu sinno, ka Italijas finansminiftrers peefubtijis pahwesta sekreterram Antonellim no jauna to sinno, ka pee winna gull nauda preefch pahwesta un ifludsees, lai ar rakftu atbild, waj nemis waj ne. Libds fchim til no naudas neliffahs nelo sinnam, bet taggad leeta zittadi stahw: nemt irr nepatifikami, bet fakfoht, ka nenems, war uf wiffahm preefchdeenahm pasaudeht to rekti un las sin waj uf preefchu fchee $3\frac{1}{4}$ milioni newarr buht it mihli. — Wehl par ohtu leetu no turrenes rakfta: Antonellim tas nemas nepatizis, ka awifchu rakftitaji tuhda wiffus tohs wahrduf ifpaude, fo pahweste katru reis uf apmetletajeem runna, jo tur dasch wahrds rohahs, las zelt fawas nepatifikanas; Antonellis ailseedis pahwesta runnas awifes list fazzidams, ka pahweste daschuireis fawä dedfiba wiffadi ifrunnojohht. To nu pahweste dabujis dfrdeht un ibfti dufmihgs palizis par fawu sekretereeri; teizis, ka fchim newajagohht wis neweena lunga waj padohma deweja, nelanfchoht neweenam, arri Antonellim ne par fcho walbiht, sinnoht pats fo darroht; turflaht pawehlejis, ka katru deen, fur pahwesta preefcha laudis nahlfchoht, lai arri awifchueeki atuahl, ka warre winna wahrduf dfrdeht un tohs urakftiht.

No **Franzijas**. Gambetta pa Franziju braufdams irr weetu weetahm runnas turrejis, no lam warreja manniht, ka taggadeja walidiba winnam nezil nau pa prahtam, ka republikta netohp deewegan flaidri eweetta. Zaur to nu presidents Tjers irr fawä draudfiba pret Gambettu fipri atfallis.

— Dauds bankeeri famettufchees kohpä un iihrejufchi no waldischanas to rekti sehwekfohzius taifht; malfahs par to ilgaddus 16 millionus fr.

Englantes ohftos ifgahj. gaddä irr kohpä no zittahm femmehm cebraufufchi 65 tuhft. fuggi (5 tuhft. wairahl fa 1870 g.) S.

Breeka wehfts femkohpejeem.

Wispirms lubdsu katru femkohpeju, las uf fcho wirs rakftu azzis ufmett, pee femis apzereht, waj wufsch pee teem peeder, las til par fawu pascha labbumu speh pa-preezatees, — ja ta, tad lai pamett fcho rakftu nelaffitu; bet ja peeder pee teem, las uf augftaku zilwejibas stahwolli palahpufchi, fawas kafrtas beedrus tur la weenas meefas lohzeftus, furri pee jebkurra lohzefta preekeem jeb behdahm gattawi dallibu nemt, teem fchihis rindinas rakftu, sinnadams, ka tahs buhs winneem preeka wehfts.

Tai 24. Sept. tifka Mihze no kahda pagasta aprinka fewifchi femkohpibas fwehtti noturreti. Gelam no teem jo wairahl stahstu, japeemina, zaur fo fchee fwehtti zeh-lufchees. Ras kahdureis zaur Mihzu buhs brauzis, jeb daudf mas winnu pahrfihst, tas arri buhs mannijs, ka fchis apgabals irr ar uhdeneem bagahs, stahwedams starp juhru un diweem efercem un dallihts zaur daschahm uppehm un uppitechm. Schee uhdeni padarra femkohpejeem daschuireis leelas raifes, it ihpafchi pee feena fanemfchanas, kad tee waffaras laika zaur leetu jeb sahmeta (seemel-wakkara) sturmi fazellahs. Stipri wehji it ihpafchi pehz Leepajas ohfta pahrtafschanas jo dfrft un platti aplam ahtri plawas ar uhdeni peegafsch.

Weena klaija lanka no wairahl fimtu puhraweetahm leela, par purwu nofaukta, ifschkirahs no zittahm Mihze-neeku plowahm it ihpafchi zaur to, ka tai irr no tris pufschu drumas franti par apfargafchanu, bet ta zettorta un fchauraka malla stahw femmu libds ar paschu plawu un irr uhdenim par zellu libds fchim bijuft. Minnetä purwä irr muhfu zeen, mahzitajom un kahdeem desmit faimneekem fawas plawas erahditas. Schee plawu turretaji deewegan to grubtibu apnikkufchi, las winneem daschuireis pa pluhdahm pee feena fanemfchanas ifturrama bijufe, faweenojahs fchowaffar uf to leelu darbu to plawu tai femmä weeta ar augftu dambi aiftaifht un eefch ta dambja flufschas eerifteht. Zeen, mahzitajs lifka tahs flufschas taifht, tee 10 faimneeki ufnehmahs to dambi fazelt un bes tam wehl par purwa widdu labbu dfrftu un plattu gahwi ifrakt. Wan bij preefch fchi masa spehka ihfts milfu darbs, bet tomehr fchi faufa waffarä to laimigi pabeidfa. Dambis irr no kahdahm 300 affihm garfch, appafschä no 8 pehdahm plats un 6 pehdu augfts, no abbahm pufschm fmulli ar fokahm wellenahm noflahts un semela pufsch ar fehtu aifpibts. Preezigi par fchi leela darba laimigu pahbeigfchanu nospreeda fchee 10 faimneeki fchim darbam par peemianu fwehtku deenu noturreht un to ar runnahm un ifcherbalfign dfeedafchanu atflaht uf paschu to dambi. Tas notifka 24. September. Bij bes paschu Burwineeku un winnu faines wehl labz pulks faufchu no zitteem awrinkeem fanohlfufchi. Wiffupapreefch nehma Alfu faimneeka dehls Andr. Baulekafu ifstahftiht, ka winneem ar ta darba eefahlfchanu, ftrahdafchanu un pahbeigfchanu gahjis,

isteiza fawu pateizibu fainneezehm, kas nan apniffufchaa strahneekoom kuller ar spehzigu barribu bahft, preezinaja Burwineekus ar to weeglumu, kas us preekschu nu winneem ar feena fanemfchanu buhs, passubbinaja semkophejus eeksch prahtigas semkoppibas us preekschu dsichtes, fawu lahtu mihku turreht, to smukli un gudri ar pilfehtneeku buhfschanu falihdsinadams, beidscht dewa veenahfamu gohdu buhwmeisteram, kas tahs fluhfchas taiffjis un winnu darba weddejs bijis un pagasta wezzakajam Andr. Bernath, kas la wiffadi jau 6 gaddus ar wiffu usjichtibu Nihzes pagasta gohdu un labbumu kohpis un arri pee schi darba spehla saweenofchanas leels peepalihdsetajs bijis! Behz beigtas runnas dseedaja us balseem Nihzes dseedatoju kohris us to meldiju: „Nu brahli lai dserram un preezajamees,“ preeksch tam ihpafchi taiftu dseefmu ar teem wahrdeem:

Swelks! sallais un klajais purms awots no peen'!

Muhf' dseefma lai pulka tew norihb schodeen.

So labbumam tawam preeksch dsihwes leels swars.

Paliffa nu awfargahr la pulku dahris.

Lai tschalliba mihfa tew dseefma ar skann!

Tew palkal eet bagata aplaimofchan.

Kas tewi eemihlejis, swehtibu smell,

No sweedreem tam maife un preeki isselt.

Lai dseefma skann augsta, tew weenprahftiba,

Kas kaiminu spehkus sche saweenoja.

Weens panihft, bet warrenas leetas noteel,

Kur rohkas un galwinas kohpa faleel.

Urr dseedam tew gudriba semkoppiba!

Nahz nahtdama paleez mums peemihliba;

So fentehwu padohmi mas mums wairs geld;

Tu spehji muhf' buhfschanu wehrtiba zelt.

Behz pabeigtas dseedafchanas usrunnaja Burwineekus pagasta wezzafais, isteikdams, ka wiani ar scho darbu pilnigi to liklumu peepildijuschi: Ar sweedreem waiga buhs tew fawu maifi ehft, ka wiani fawu semkoppibas swezzi sewim par labbu un zittem par preekschfshmi us puhru likkuschi, ka Nihze irr weens sems no uhdena noskallohts gabbals un tapeh; katram semkophejam wiswairak eewehrojams fawu gruntu pahrlabbost ar grabweem un ka lai wiani gohdu dohd wiffa labba darba eefahjejam un pabeidsejam. Preeks bij dsirdeht un redseht, ka sahft starp Nihzes artajeem nihri rastees, kas mahl ar weilklahm mehlehmi prahtigas, gudras runnas preeksch klauftaja pulka noturreht. Behz pagasta wezzaka uehma Nihzes skohlmeisters U. Starre sawas dohmas par scho gabbalu pehz dabbas dibbinataju tulkoofchanas un paschu nojehgofchanas isteikt, kas schis gabbals preeksch gaddu tuhftoscheem bijis un kas warehs wiasch pehz gaddu tuhftoscheem buht, ka tai weeta, kur mehs stahwam effoht jubras wikni lihgojuschees, jo wiss semmes gabbals starp juhru no weenas puffes un starp to lihni ju no Grohbtinas us Palangu no ohtras puffes effoht wiss peestallota semme, fo warroht no ta zaur ralkfchanu weetu weetahm useetu dsintaru, useteem kohfeem un winnu lappahm, no wiffa ta gabbala semmuma un lihdsenuma nomanniht; ka pehz gaddu tuhftoscheem, kur taggad semmas plawas, warreschoht buht arrama druwa un mahju platfschi un kur taggad eser un steebreens wajagohht rastees zeetahm stiprahm

plawahm; jo ne wis ween mehs paschi eeksch weena zilweka muhfscha stipri mannoht, ka wiffi purwi un pekli jo zeeti un faufi paleekoht, bet arri dabbas dibbinataji effoht zaur gaddu simtenu eewehroschanu to usgahjuschi, ka muhfsu deenwiddu juhramki zaur uggunigu spehku eeksch semmes lohdes widdus pamastinahm, nemannoht zoffotees arween jo angstaku pahz jubras speegeli. Tad usteiza paschus Burwineekus, kas pehz fawa masa spehla tomehr warrenu darbu pastrahdajuschi, kas ihpafchi zaur to winneem gohdu atneffoht, ka winni zaur weenprahftibu un tschallibu bei zitta usspeefchanas to isdarrijuschi.

Gan effoht pasaul leeli warreni darbi pastrahdati. Ta peeminneja wiasch to 250 juhdes garu muhri us Nihneefchu rohbeschahm, tahs staltas pyramides, to brihnifschfigu labirintu Egiptes semme, to wezzu bruneneeku pilku uszelschanas Kursemme, to salkfschu, tschuhfsteenu un plehfigu swehru un meschu putnu lihdsimu pahwehfschanu par jaukeem bagateem kassijas, rihfa, zuffuru auglu, tabaka un kohfwillas laukeem Amerika, bet tas wiss effoht gan zaur wehgeem, gan zaur ar wartu peespeestem laudhm, no pahtagus dsichtem notizzis. Turprettim, kad swabbadi laudis no sawas wallas ar lusti pee gruhla darba speeschahs un sawus sweedrus bei zitta dsihfchanas flauka, stahwoht tee eeksch tikluma un tschallibas pulku angstaku ne ka wiffi tee minnetu warrenu darbu pastrahdati. Arri usskubbinaja Nihzes fainneekus suhtikt kahdus no saweem dehleem tai nesen zaur nel. Sokolowsky nandu dibbinatu Latweefchu semkoppibas skohla un beidscht peeminneja fuggeneeku skohlas, kas arri mums buhtu par leelu labbumu, fo gan kohris Nihzeneekem peedahwajis, bet schee schis jaunus buhfschanas wehrtibu labbi neapkerdami no fuggineeku skohlas afsazijuschees. Tad usdseedaja us tschetrahm balfhm augstu laimi Burwineekem, zeen, mahzitaajam, pagasta wezzakam un beidscht wehleja ar trihsreisfigu urrah! Nihzes dseedatoju kohrim labbu plaukfschanu. Ar muhki dewahs Burwineeki no tahs weetas us weesibas wallaru, kuru lai gan kohga, bet preeksch tam ihpafchi aifneemtas istabas preezigi un gohdigi pawaddija.

Kahds Nihzeneeks.

Vaines wehleschanaas,

fo Gramsdas pagasta namma eeswehtifchanas deena, tai 30. Augustä 1872, kahds kaiminisch atneffis.

Mihli, zeenijami Gramsdeneeki!

Mannim, Zuhfu atnahkufscham weefam, weddahs Zuhfu flaishtais, ar kohneem ispuschlotais nams ar bruhhti falihdsinaht, kurrai schodeen kahsas turrat.

Kad wezzaki fawu meitu gruhtri, fuhtri, bet par gohdam usaudsesjuschi, to tautas islaisch, tad tee fawa behna laulibas jeb kahju deena mehdi faluhgt, neween sawus raddus un ihstneekus, bet arri draugus un kaiminus, ka lai tee kahda deena ar winneem lihds preezojajs. Zuhb Gramsdas pagasta laizigi kohpeji, zeen. pag. wald. wezzakajis, juhds preekschneeki un weetneeki, Zuhb effat — ta es zaur lihdsibu runnaju — tahs bruhtes wezzakee; jo ar Zuhfu sinu un gahdaschanu tas brangais

namē jehlees, kas schodeen, kā brūhte stahw muhsu preef-
schā. Schodeen Zuhš samai meitai lāhsas noturrat.
Zuhš luhdsāt sawu mihtu dwehfeles gannu, zeen, mahzi-
taju, lai tās nāhtu Zuhš meitu schodeen eefwehtit
fawam faweenotam pagastam par muhscha draugu.
Tas sw. laulības brihtinsch irr ar garrigahm dseefmahm
un Deewa wahrdeem noswehtihē. Taggad mehs swinnam
tahs lāhsas. Tahdu preezigu laulības un lahju deenu
turredami, arri Zuhš effat fa-aižinajuschī neween sawus
raddus uu ihstneekus, bet arri draugus un lāiminus.
Arriđsan mannim tās gohds lizzis, kā Zuhš manni, kā
fawu jaunības draugu, effat Zuhš meitas lāhsas aižina-
juschī. Pateizohs par to gohdū! Bet lāhsās atnāhloht,
waijag tukkusi lihds atnest; tomehr tad pašči sīnat, kā
Ruzzawneekem prasti puhri pa-aug (esmu pehrn no 2
puhri sehjuma wesselu puhru islukhās un scha gadda kwee-
schus wehl ne-esmu tukhās). Tad nu luhdsu, preezeefchat
tohs pihragus, un lai Zums peeteel ar tahm lāimes weh-
leschanahm, kō Zums, brūhtes wezzakeem, schē
atnessu. — Kā wezzam draugam Zuhš man gan nenem-
feet par launu, kō es papreefch wehl Zums kō pateifschu
un prohti azzis pateifschu, kō wezzakeem daschreis aī
muggurās jadird, kō tee meitu pa-audsejuschī, tantās
islahsch. Tur netruhst dshreju, bet tur arri netruhst
smahdetaju un wainotaju. Dascham brūhte leekahs buht
bagata, zittam nabadsē, dascham par smalki, zittam
deemischehl wehl drufku par rupji audseta, dascham par ma-
sa, zittam par leela. Dasch to turra par lohšchu, zits
attal bij zerrejis, kā tā buhtsoht jo flāistaka. Arri Zuhš
brafcha meitina, kurras lāhsās schodeen atnahzahm, lai-
kam nebuhš mihtee wezzee draugi par praham. Dasch
Zums kās sīn waj nepahrmetihē, kā to par smalki effat
usaudsejuschī un ifrohtajuschī; kaut buhtu labbah to nāndu
kō par winnu islahdāht, winnai puhra usglabbajuschī un
lihdsdewuschī; buhtu winna arri derrejusi ar lohla kur-
pehm un ar prastu salmu zeppuri. Sinnams lohla kur-
pes der arri fawā weetā, bet kamehr muhsu flūiju meschus
tahpi apnikkuschī, tamehr mums nau wāirs nekahda us-
tizziba us lohla kurpehm, un preefch Gramsdas pa-
gasta lihgwāinas tahs isflattitohs par prasti. Salmu
zeppure irr arri gan labba, bet sinnams, kā to katra weh-
tra warr falohziht un falausiht. Kā jau wezzakee, Zuhš
effeet jo gudraki pahr jaunajeeem. Zuhš labbi sīnat un
effat cewehrojuschī kō lehti pehrk, to dahrgi aī-
makfa, turpeiti, kās dahrgi pehrkam, kō
lehti effi nopirzis, kō apdohma zif ilgi peetiks.
Zuhš effat fawu meitu labbi apgehrbuschī un lohšchu
audsejuschī. Bet waj tad tomehr attal wisseem buhs pehz
prahta. Rāffees laikam arri tahdu, kās schelosees, kā
effat fko hpojuschi pee fawas pirmahs meitas
ahriščkas un eefschīgās isglibtošchanas. Bet lai tahdas
lauschu walldas Zums, wezzakeem, firdi ukerrahs,
Zuhš effat darrijuschī, kās peenahzahs; wisseem nekā
newarr pehz prahta isdarriht, to jau mehs wissi sīnam.
Lai Zums peeteel tā labba firdsapfīnāshana, kā effat
gahdajuschī un ruhpinajuschēes, fawu meitinu gohdam
israidiht tantās; ne tā kā pelnu ruschli, bet arri ne pah-

rahf smalki un bagati, kā augstu kungu behru. Tadehl
es, Zuhš weze draugs, par Zuhš uszihigū gahdaschānu
preezodamees, Zums dauds firsāigas lāimes nowehlu.
Zuhš kreetnis padohms irr pareit isweizees; pehznah-
kamee arri wehl Zuhš wahrdis gohdam peeminnehē!

Bet kō nu brūhtes wezzakeem, faweeem draugeem,
labbas lāimes esmu nowehlejis, tad arri wehl ar ihseem wahr-
deem brūhtganam un brūhte fawas wehleschānas isteifschu.

Gramsdas pagastawaldschānas aprinkis ar wisseem
fawem pagasta lohzeekem irr kās brūhtganē, kās
schim jaunajam nammam, kā fawam laulatam draugam
wāiwairahf behdās un raisēs, truhlumā un zee-
schānā veeglaudisees. Gan teef, schi namma muhri
nedohs nekahdu palihgu, tāifnibu un teefu fawam
laulatam draugam, Gramsdas faweenotam pagastam;
jo namma muhri irr meefa, kās nedsihwa, ja dweh-
fele eefsch tahs nemahjo un newalda. Bet dweh-
fele eefsch schihē meefas, eefsch schi jāuna namma, muh-
reem mahjohs un waldihs, prohti: wissi tee, kās
schē sehdehs pee teefas galda un pee pagasta waldschānas
galda, tee buhs tahs jānas laulnezes dwehfele.
Es nu wehtu no wissas firds, kā lai tā dwehfele paliktu
flāidra, tāifna, ustizzama wissā tai laikā kamehr
tā meefa, tee namma muhri, isturrehs un peetiks! Lai
schi flāistas meefas dwehfele turrahs ar ihstenu mihle-
stibu un pateefu tāifnibu un ustizzibu pee fa-
wa laulata drauga, wissā pagasta, ar kō Deews to irr
fahschis, kā lai pagasts. prohti: katriš winna lohzeelis,
wāretu ustizzeht uu palāistees us fawu muhscha
draugu, kā lai wāretu atspaidu, tāifnu teefu,
palihdsibu un aīstahweschanu atrast katrā lai-
kā un katrā teisā, lai nahzis, kō nahkdamē! Ja tā buhs,
tad brūhtganē wārehs buht lāimihgs ar fawu flāisto
brūhti, ar kō schodeen faweenojahs us wissu muhschu. Tad
paliks mums wisseem, schihē deenas kās weseem, schi
fwehtku deena par fwehtu preeka un peeminnas-
deenu. Tad nebuhš welti, kā Gramsdas pagasts fawu jāuno
nammu schodeen puščlojis ar brūhtes krohneem, tad ne-
buhš welti, kā taggad gohda kāsas noturrām, Deewu
flawedami, un fawus Semmestehwus pateizigi peeminne-
dami par kō, kā mums wehlesuschī, prahwu lohli us
preefchu fpeert — brihwibā un lablāhschānā!

Un lai tad Deews dohd brūhte un winnas wez-
zakeem, kā arri winnas muhscha draugam, mihlu
weffelibu, lāimu un ilgu muhschu! To firsniigi
wehledamē, paleeku

Zuhš
ustizzamē draugs no Ruzzawas
Ghr. Sch—g.

Muhš su gads ne 1872, bet 1879 pehz Aristus dšimšchanas.

Tahm daschadahm leelahm tantahm plattā pasaulē irr
fawu laiku rehlinumi. Ahneescheem un Indeescheem fawu,
Turkeem attal fawus laiku eefschlums, prohti tās gads 622
pehz Krist. dšl., tur winnu praweets Mohameds behdās
us Medinas pilsehtu. Zuhdi flāita fawus gaddus no

Zahs Dulluma apriski buhdamas pagasta waldifchanas, ka: Mengesmuishas, Grentschumuischas, Situbrumuischas, Nitschumuischas, Sitrumuischas, Noyesmuishas un Blihdenes darra wifkeem pee fcheem pagasteem weederrigeem zaur fcho sinnamu, ka tee ifdallifchanas ruhi par frobata un pagasta nodobfchanahm par 1872/73. gaddu lhdif 28. Oktober f. g. fcheit eekfattami buhs, libds kurrai deenai fatts fawas neneera fuhdibbas warr peenest, jo wehlfku neweens wairs netaps klauflhts un uflitta galwas nauda buhs jamakfa. Mengesmuishä, 28. September 1872. 1 (Nr. 95.) (S. W.)

Sapulzeschanahm

deht to pagasta defejite (runnataju) jaunwehle-fchanas preefch teem gabdeem no 1873 libdf 1876, irr preefch tabm eeffch Kuldigas apriska buhdamahm un pee Saldus frobna pagasta teefas weederrigahm pagasta waldifchanahm, appaffch-rakftiti terminai nolikti, ka:

- 1) preefch Saldus un Saldus meshalunga pagasta uf to 20. Oktober f. g.;
- 2) preefch Leel-Jeezeres un Saldus mahjilaja pagasta uf to 21. Oktober f. g.;
- 3) preefch Sabtinu pagasta uf to 24. Oktober f. g.;
- 4) preefch Kumbri un Uluu pagasta uf to 25. Oktober f. g.;

un tadeht wiffi pee fcheem minneteeem pagasteem weederrigi un ahrpus pagasta dshwodami lohjekli tohy ufajinat, preefch pusednas eeffch Saldus teefas namma, kur ta wehlefchana notifs, fanabft. Saldä, 29. September 1872. 2

(Nr. 393.) Par wiff. pag. wezz.: A. Kurjonowfky. (S. W.) Teef. ftrihw.: Kälpe.

Wiffi tee, kam kahbas tafnas warabdu praftifchanas no tabs manitbas ka nomirufcha Zelgas was frobna Sillgrauze-Jnge meshatarga Indrit Bufch buhtu, ka arri tee, kas tam nelalim to warabdu paliffufchl. — no Behiermuishas pagasta teefas tohy ufajinat, fawas warabdu praftifchanas libds 24. November f. g. — las par to wehdigi ufheghfchanas terminai nolitti — fcheit peenest. — ar to peeminefchannu, ka weh tam neweens wairs netaps klauflhts un ar teem warabde-neektee weh liffuma taps daribit. 3

Behiermuishä, 5. Oktober 1872. (Nr. 95.) Preefchfchd.: J. Dumpe. (S. W.) ftrihw.: Andersohn.

Sapulzeschanai

deht to pagasta delegitte (runnataju) jaunwehle-fchanas, preefch teem gabdeem no 1873 libdf 1876, irr tas terminafch uf to 30. Oktober f. g. nolitti un tambehl no tabs eeffch Kuldigas apriska buhdamas dhntmuishas Kauligu pagasta waldifchanas wiffi ahrpus pagasta dshwodami, pee Kauligu pagasta weederrigi lohjekli pee fchihis wehlefchanas dallibu nemfchanas tohy ufajinat, preefch pusednas eeffch Kauligu muifchafch fanabft. 2

Kauligä, 29. September 1872. (Nr. 104.) Pag. wezzak.: F. Dump. (S. W.) Teef. ftrihw.: Kälpe.

8 fainineeku mahjas

no 107 libdf 216 wubrumekahm leelas, ar labbu femiti un plawahm, ka arri labbeem rohbescheem, 11 werfes augfchpus Griwfas uf dangawas leelzella (pee Dinaburgas, no kurren dshfchekf eet uf Nihgu, Pehterburgu, Warfchawu un Witehflu) — ne dabrigi pabdobd Marjanowas (Marientof) muifchafch waldifchana, Kursemme, Iluffkes apriska. Marjanow-muifchä, 1. September 1872. 1

Bernh. Steinberg.

Sluddinaschana.

Leepajas fwabrakfess waldifchana darra zaur fcho sinnamu, ka uf beidsamo ihwafchneeku weerah-difchanu appaffchä minnetas fcheines nosagias heb suddufchafch, ka:

uf augkeem:

Nr. 5526, israftita	3. Oktober 1853.	gaddä, leela	100 rubl. fubr.
" 5527 "	3. " 1853.	" " 25 " "	
" 5814 "	17. Mai 1856.	" " 100 " "	
" 6256 "	31. " 1857.	" " 50 " "	
" 6562 "	10. Juni 1858.	" " 50 " "	
" 6789 "	27. Mai 1860.	" " 50 " "	
" 6913 "	4. Dezember 1860.	" " 25 " "	
" 8761 "	10. Juni 1868.	" " 100 " "	

uf angfu-angkeem:

Nr. 6854, israftita	12. Dezember 1844.	gaddä, leela	70 rubl. fubr.
" 14,856 "	29. Mai 1852.	" " 26 " "	
" 17,702 "	8. Dezember 1853.	" " 100 " "	
" 22,137 "	22. Mai 1857.	" " 12 " "	
" 23,386 "	4. Dezember 1857.	" " 19 " "	
" 23,502 "	7. " 1857.	" " 100 " "	
" 23,612 "	9. " 1857.	" " 100 " "	
" 28,971 "	12. " 1861.	" " 20 " "	
" 29,909 "	6. " 1862.	" " 100 " "	
" 30,044 "	10. " 1862.	" " 100 " "	
" 30,454 "	18. Merz 1863.	" " 100 " "	
" 31,011 "	7. Juni 1863.	" " 50 " "	
" 33,044 "	12. " 1864.	" " 100 " "	
" 33,945 "	10. Dezember 1864.	" " 15 " "	
" 36,617 "	31. Mai 1866.	" " 100 " "	
" 36,618 "	31. " 1866.	" " 100 " "	
" 43,949 "	10. Juni 1870.	" " 100 " "	
" 44,350 "	3. Dezember 1870.	" " 20 " "	
" 45,546 "	28. Mai 1871.	" " 100 " "	
" 45,547 "	28. " 1871.	" " 25 " "	
" 46,174 "	10. Juni 1871.	" " 100 " "	

Zaur fcho uf Leepajas fwabrakfess wifsaugfakf apftiprinanu liffkum § 23 taggadejee augfchä minneto fcheinu ihwafchneekl teef ufajinat, tabs fchaj fwabrakfess

tfchetru mehnefchu laikä, rehfnahfts no fchihis iffluddinaschanas, eefneegt; jo zittabi tee pofaude wiffas fawas teefibas, kas teem pee tabm fcheinehm buhu un teem, kurri ka ihwafchneekl par wirrau palufchannu firaufufchi, tiks jaunus fcheines ifraftitafch heb ka fcheines paraktita summa ifmakfara.

Tapat tee ihwafchneekl to lä paludufchü weerahditu fchihis fwabrakfess angfu-pawihru un fupongfu (Coupons)

Nr. 2756, israftita	2. Juni 1842.	gaddä, leela	100 rubl. fubr.
" 6095 "	5. Dezember 1856.	" " 50 " "	

tohy ufajinat tabs tai augfchä minnetä laikä fchaj fwabrakfess warabdit un fawas teefibas pee tabm weerahdit; jo zittabi tabs teem, kurri wirrau palufchannu ka ihwafchneekl firaufufchi, un kurru rokfäs tabs wajfadgahs fcheines irr, jaunü angfu-pawihru un fupongfu ifraftiti un paludufchafch heb fagtahs war negeldigahm ufraftitafch. 3

Leepaja, 6. Oktober 1872. Leepajas fwabrakfess waldifchana G. A. Gorklo, F. W. Rosentrang, C. B. Tode.

Andeles pabrzelshana.

Zaur fcho es wiffteem zeenigeem pirjeem un manneem andeles draugeem war firau paflundinu, ka es fawu

apteekera- un pehrwju-andeli Rihgä

uf mannu ihwafchigu nammu Schwimm; heb zuhfu-eelä Nr. 9 wabrzelbis efnu un luhdju, manni arribfan tur ar to lhdifchinnigu ufzizibü apmekleht. Nr zeenku: 1

Adolf Wetterich.

Spalwas un duhnas

preefchä fchilweneem war wifsaugfakfu zennu pehrf Alberts Dreisher,

Rihgä, Zelgawas preefchpiffelhehtä, leelajä eelä Nr. 4. 2

Rihgä.

Jaunas meitäs, kas gridd fchuhfchannu eemabzitees, war peeteifites Pehterburgas preefchpiffelhehtä, flabbu eelä (Eulensträße) Nr. 45, fehtä.

Turpat warr wirras arri weh wehlefchanahs, mahjokli dabuhf. 2

20 rubl. f. pateizib. mafkas

foblu tam, kas man tohs, nakti no 11. uf 12. September f. g. no ganniffes fagtus firgus flappe heb flaidru sinnu zaur wafst weefuhfa, fur wihent irr dabujami:

- 1) **bruhus firgä** (Zuch), 9 gaddu wezz un 70 rubl. wehribis, balta ftrihpu uf peeri un feglu weeta arri maf balhums;
- 2) **gaischi bruhus firgä**, 5 gaddu wezz, 70 rubl. wehribis, bleffe uf peeri un balteem farceem. 2

Frig Kaija,

Kabilles Gnihdu fainimeets.

Labbakohs 1872. gadda
Baireeschu Spalter lehgera-allus appiinus
 dabuja un pahrdohd lehti
C. Höpferis, Jelgawā.

J. Ikerta

jaunā

Englischu tehrauda-, missina-prezzu un musika-rihku bohde,
Rihgā.

Kalku-eelas widdū, prettim bahrimu nammam,

ar apgalwofšanu pahrdohd wissulabalabs englischu un wahju amaineeku rihtus preeksch dišlereem, buhmanaceem, stellmarceem, muzzeneeem, muhrneeeem, kalejeem, melbereem, bahrneeeem, glahsneeeem, fedleneeeem, selta- un fudraba-fallejeem, pulstenu-taifajeem, stempereem, kurpneeeem un firobdereem; wissus musika-rihtus, tā: wijoles no 2½ rubl. lihds 20 rubl., wijotu bohgenus no 50 kap. lihds 2 rubl., wissas fortes Italeeschu seidas, kā arri shta kwintes, sieklus, klarnetes, jakte-raggus un trompetes, gitaras, zibteres, armonikas no pawissahm jaunahm sortehm ar ehreku balstibm, no 1½ rubl. un dabrgahl; tad wehl flintes, rewohwerus un pistoles, strobes un pistonas jeb fapparinus, pulwera-raggus, kā arri wissas zittas gehgera wajadibas.

Wissas pee fainneezibas mahja, sehki, pagraba, lauka, behrina un flehki, pee lahsahm un kreisti-bahm wajadibas leetas, galda-naschus un gaffeles, no jaun-fudraba un aha ehdamas- un tehskartoles, pannas, missina kulturis, meeseris, tehsmaschinas, kappara- un dseltes wahranohs iraulus, tehskatlus, wehweru-kemmes, missina besmerus no wissada leeluma, sehdes preeksch sargeem, gohwim, funneem un strengehm no wissada garruma un resnuma.

Dehtu, sudmallu, schkehr- un rohtas-sahgus, ehweles un kalkus no ta labbaka englischu fabrika no Ward.

Kaleju laktas un sfruhwiftikus us 1 gadda galwofšanu, sfruhwu greefchamabs dseltes, vlehshas un wissas fortes wihlu. Alshogas un eages preeksch lohgeem, burrihm, sehstihm un pagrabeem.

Luhdsu katra, kam tadbas prezzes wajadibas, lai pee mannis nahk, kur tas labbu un lehtu prezzu dabuhs. Kas pais newar nahk, lai til raksta; un ja ta preze wintram nebuhs pa prahtam to atmainistim, jeb to naudū atpalkat atdohsim.

Wadelmanai tahs prezzes dabuhs lehthst.

Karis, kas no Wj-Rihgas pilssehta cenahl, Kalku-eelas widdū pa kreisu rohtu, pretti bahrimu-nammam eeranga 4 tahweles, kur wissas prezzes wirku pahrdohdes durrihm, kur wa latwiski, wahjisli un kreewiski usrahstihis:

J. Ikerta Englischu tehrauda-prezzes bohde.

Tahs gaušchi flawetas un lehtas

sweedru semkohpibas maschinas

prohti: arklus no 5 lihds 16 rubl., ezzešchas, sehshanas-maschinas, rohtas- un sirga-kullamas maschinas no 120 lihds 450 rubl., puzmaschinas, effelmaschinas u. t. pr., tā arridsan

superfosfatu

peedahwa par lehtu maksu

Kantohrs:

leelā sehfabā eelā, schkehrsam pretti Birschu nammam.

J. W. Grahmann,

Maschinas-lehgeris **Rihgā**, Nikolai eelā, blakkam Schūsen (lifsneeku) dahresam, pretti gabša fabrikam.

Dselleeschanas, maschinu- buhwes un tahdu leetu fataisshanas darba-weeta no Kohler, Ramm un Nicolai weedahwa sawu lehgeri no arkleem, plihstehm, fappu-krusteem un daschadabm sudmal-lu dselstehm wissada leelumā, fappu-trellineem, dseltes stabbeem, rakkeem un tā jo pr. — un peeohla teem, kas wairahs us reisu nems. **prozentēs.**

Katra apstelleschana — jaunā jeb fataisshana — ilks labht un drihs par teem lehtakeem tirgeem isdarita. 1

Kohler, Ramm un Nicolai,
 Jelgawā aif Dobbeles wahrteem.

45	grahdu	35¼	kap.	stohpā,
48	"	37¼	"	"
50	"	39¼	"	"
55	"	43	"	"
60	"	47	"	"

Krohdsineeeem tohy stunams dar-rihts, ka taggad Jumprawnnischā pee Bauftas tohy brandwihns pahrdohstē par scho tirgu:

Rabbus kartufelus

pahrdohd par lehtu jennu **Winkelmnischā** (ne-tahl no Blankenfeldtes) arrendateris 2

W. Demmer.

Wusat tilka gattawas un irr dabujamas braktu Busch grahmatai bohde un zittās grahmatai bohdes Rihgā un Jelgawā schabdas jaunās grahmatas: **Swahrgull jeb Dsejas,** no Gd. Grünberg. Rakta 25 kap.
Jahnis un Anna, uftiziga mihlestiba. Stahšs dewinās dseejajums no W. Papp. 20 kap.
Wisabuti jeb pirmas dseefminas no Gd. Grünberg. 10 kap.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 16. Oktober 1872.

Druckabts pee J. W. Steffenhagen un dehta.

(E. Kapt peelitlmus: **Vasnižas un ffoklas sinwas.**)

! 100 rubl. f. pateizibas algas!

4. Oktoberi f. g. irr Widsires musschā daschadabannas, fruhšas, tehskartes frehuma un tehšjas katti, schkehrhoji un tā jo pr., wa dalka fudraba, wa dalkal jaunfudraba — nosagti. Wissas sehshē leetas irr ar V. R. un krahni simeetas. Kas zaur rikligahm weerabshichanahm til sagti, kā arri jagtahs leetas warr usrahdist, dabuhs angsehā peeminnetu pateizibas algu. 3
 Widsire, 5. Oktober 1872.

Muischawaldischana.

Little Wheal jahjeju beedriba,

Jelgawā, tai maneshchā prettim teatera nammam, **israhda katra deenu** pulstēn 7½ waktarā fawas funstes jahshana, sirgu mahshichana, jobshichana, wingroshichana, danzoshichana un tā jo pr. — **Swehdeenas** un fwehiku deenas **diwi israhdishichanas.** — **Is Jettortdeen tai 19. un peektdeen tai 20. Oktober katra deena trihš israhdishichanas.** Geshlums tai pirmā pulstēn 12. pusdeenā, tai ohtat pulstē. 3½ weh pusdeenās un tai trishai pulstē. 7½ waktarā. — **Pee katraš israhdishichanas jaunš programš.** 1

•••••
 ••••• Weena labba preekschmohdere •••••
 ••••• ar labbahm attestahstehm, kas ne- •••••
 ••••• prezzeta jeb arwainē bes beheerem, •••••
 ••••• warr tushliu weetu dabuht, kamdeht •••••
 ••••• japeeteizahs Jumprawnnischā pee •••••
 ••••• Bauftas jeb Wisakalmuischā pee Jel- •••••
 ••••• gawas. 1 •••••
 •••••

Basnizas un fkolhas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena krittiba.

Nahditajs: No Wahnes fkolhas. Missiones sinnas XII. Nadditajam.

No Wahnes fkolhas.

Dauds fkolhu mihlotaji muhs jau fen usaizinajuschi, kahdas sinnas awises eelikt par to, la pee mums Wahne eet ar fkolhas behnu usturu seemas fkolha, un kahda mums ta eerikte pee tahs irr. — Lai nu gan sinnam, la arri muhsu eerikte wehl daschi truhkumi un ka wissur winnu newarrehs ta bruhkeht, la pee mums, tad tomehr negribbam un newarram flehpt, la wianna dauds dauds labbaka, ne la ta, fur behni ar sawu paschu maifi, ar sawahm kullehm nahf fkolha. — Wissu pirmais leelais labbums irr, la behneem irr ildeenas filta un wesseliga barriba. So warram leezinaht un is fkolhas rulleem usrahdiht, la no ta laika, kamehr eesahkahm schi fkolha preeksch behneem ehdeenu fataisihht, ne pus til dauds slimnibas pee behneem nerohdabs, la agraki. Tapat effam arri to fkolhas kaweschanu, tas irr: fkolhas behnu mahjas paltschanu, zaur sawu eerikti gandrihs it pawiffam isnihzinajuschi. So behneem, kurree nu mahjas nekahdas krahmeschanas wairs nau, gandrihs wiffi jau swehtdeenas wakkara fanahf fkolha un pirmdeenas rihta pulsten dewinds eesahkabs fkolha ar pilnu behnu flaitli un pilna meerä. Turklaht, ja fainneeks neeka labbad gribetu behnu mahja patureht, tad tas winnam buhtu par flahdi, jo pee fkolhas behnu ustureschanas fkolha, winnam sawa dalka arweenu pilnigi irr janodohd. — Trechais, un man dohmaht, tas leelakais labbums irr tas, la behni te mahzabs ar tahm mihlahm Deewa dahwanahm gohdigi un sahtigi — un warretu fazzihht — krittigi apeetees. Bagatam un nabagam irr sawa pilniga pahetikka; neweens ohtru wairs ne-apsklausch; neweens neteek kahrudinahs pa nakti zitta lahdi un maifes kulli apmekleht; neweens wairs nesahhtigi ne-ehd un neweens wairs nezeesch truhkumu, bet turpretti wiffi ar Deewa luhgchanu un pateilschanu katra ehdeena laika sawu deenischku maifiti fanemm. — Zettortais labbums, kuru pee sawa leela fkolhas behnu pulka, bes kahdas saweenotas fkolhas behnu ustureschanas newarretum wis ihsti pareisi panahkt, irr tas, la wiffi muhsu behni nu dabu trihs seemas, katra seemu 20 nedelas gruntigi fkolha eet, — kamehr agraki dauds dauds wezzakeem jau diwas seemas behnu fkolha suhtihht, deewegan gruhhti mahzabs.

Bet ja kahds nu dohmatu, la muhsu eerikte irr Deewe sinn zil skunstiga un dahrga, tad tam buhtu wishlees,

un tapehz par to nu wairahf un plashakas sinnas dohdam.

Mums irr 46 rentineeku mahjas, kuras weenumehr nomadda un sawa weeta palikdamas tahs ihstabs fkolhu usturretajas irr. — Winnas ruddeni preeksch fkolhas behnu ustureschanas eeberr magasihna katra pufsohra puhra rudsu, trihs seekus meeschu; seema, kad sinna peenahf nowedd fkolha diwi puhrus kartoffelu un eemakfa pagassa wezzakajam diwi rubtus naudas preeksch pawalga, fiklehm u. t. pr., un wairahf neka. — Bes schihm fainneeku nodohschanahm preeksch fkolhas behnu usturra, irr katram kalpam, wakkineekam, amatneekam un mescha fargam, kam behni fkolha suhtami, par katra behnu weens puhrs rudsu, puspuhra meeschu, puhrs kartoffelu jaberr un weens rublis naudas jamakfa. Us scho deputati irr katram fainneekam wakka libds diwi behnus fkolha suhtihht; bet ja kahdam fainneekam trihs fkolhas behni irr, kas ar daschuris gaddabs, tad tam pee sawas fainneeka nodohschanas wehl weena kalpa nodohschana flahht jakeel. Bet tahs kalpu, waj wakkineeku familijas, kas pehz teefas ismekleschanas til nabagas irr, la winnas ir ne to nespehi nodoht un maksahht, tahs dabu saweem behneem brihwu usturu fkolha; (bet behneem fkolhas kaweschana nau).

Ja nu mums katra seema zaur zaurim rehkinajohht irr 28 kalpu, wakkineeku, amatneeku un mescha fargu behni fkolha, tad muhsu eenemschana irr: 97 puhri rudsu, 48 puhri meeschu, 120 puhri kartoffelu un 120 rubli naudas. — Us scho pahrtikku mums isgahjuscha seema irr 50 behni no mahju rentineekem, 28 behni no kalpeem u. t. pr. un 5 brihwmaifes behni, pawiffam kohpa 83 behni — 20 nedelas, tas irr no 8. November 1871 libds 6. April 1872, fkolha nahkusch. Til festdeenas wakkaros un swehtdeenas rihtos un pusdeenas wianni mahjas ehdufchi. Un kad nu mums pa scho laiku fkolha pabrühketi 85 puhri rudsu, 35 puhri meeschu un 120 puhri kartoffelu, tad atleekabs wehl 12 puhri rudsu un 13 puhri meeschu, kas teel pahrdohhti un naudas isdohschanai peesflaititi; jo zittadi ar teem 120 rubkeem newarretu wis ihsti zauri nahkt. — Bar scho naudu teel katra nedela fkolha isbrühkhts: 84 fikkes, 4 pohdi wehrfcha galkas, 7 mahzinas tauku, 1 pohds fahls, 40 stohpi falda un 20 stohpi flahba peena. Un muhsu zeeniga leelmahte, patte schihs eeriktes waldineeze un rehkinuma weddeja buhdama, wehl no sawas puffes schkinke katra nedelu 4 spanaus flahbu kahpostu, 2 puhri burkanu un kahku, un pastarpam arri sinas, kas par wiffu seemu libds 5 puhri is-

taifa, — un malka tai ffolhas behrnu fainneezei, kas no winnas teef ismekleta un falihkta, to lohni par 20 nedelahn.

Kad nu to wiffu smalkati aprehkinajam, tad redjam, ka pagastam pascham schi eerikte ittin mas malka. Rehkinajam puhru rudu 2 rubl. 50 kap.; puhru meeschu 2 rubl. 30 kap., un puhru kartoffelu 50 kap., tad tas istaifa naudâ preeksch 83 behrneem us 20 nedelahn 532 rubki un 90 kapeilus. — Tas irr par katru behrnu wiffu seemu 6 rubki un 42 kap.; katrâ nedelâ 32 kap., katrâ deenâ 5²/₅ kap. — Par scho malku behrni irr baudijuschchi katrâ nedelâ: maifiti zil gribbejuschi; bihdelotu meeschu miltu kinkenus, ar taukeem waj peenâ wahritus diwi reisas nedelâ; peena putru, faldu ir fflahbu tschetras reisas; tauku putru diwi reisas; kartoffelus ar filki trihs reisas; kartoffelus ar kalsheem un sirneem kophâ wahritus diwi reisas; fflahbus kahpostus diwi reisas; wehrscha galkas, kattris pa pusmahrzinaai diwi reisas; beesu putru diwi reisas; — un warram leezinaht, ka — jebfchu gan arr dasch lutteflights atraddahs, kam daschureis ehdeens nebija wis pa prahtam — behrni preezigi un kahrigi us ehdeena gaidija un to ar faldu mutti pretti nehma. Paschi muhsu mahjas laudis, kâ arri fweschineeki, kas muhs daschureis apmesleja leezinaja, ka til labbu putru un til lehtu ehdeenu ne-eespejhoht laudihm doht. — Bet kâ tad mehâ tē sawâ ffolhâ to eespehjam?

Us to palihds mums wispirmahl ta weenprahtiga fa-weenofchanahs kophâ; jo to jau kattris finn, ka wiffas leetas leelâ pulkâ lehtakas irr, ne kâ pa gabbalam. — Dhtrâ kahrtâ: kur scho eerikti gribbetu taifihht, kur newaijadsetu truhkt tahdas waldischanas, kurrai ne ween spehls un warra rohlâs stahm, bet arri papilnam kristiga mihlestiba firdi mahjo. Un schi laime mums taggad irr pilnâ mehrâ zaur muhsu zeenigeem kungeem un zaur muhsu taggadejeem pagasta walbineekeem. Jo muhsu zeenihgs leelakungs un leelmahte par sawu nowadda behrnu ffolhahm daschadi gahdadami, arri schinni leetâ ne ween til dauds palihdsbas no sawas puffes klahht peeleeef un peenu preeksch ffolhas par lehtu malku iidohd, bet arri paschi-ne-apnikdami un ar leelu uszihitibu ruhpejahs, ka wis labbi buhtu un pareisi eetu, — nebehdadami ka daschureis winneem par to nepateiziba un neleetigas raises janefs, tapeh; ka newarreja wiffseem pa prahtam buht.

Bet arri ffolhleisters newarr pee tahdas eeriktes bes sawa publina palikt, nedelas un deenas rehkinumus wedsams un wiffu kahrtibu pee ehdeena fataisfchanas un maies zepschanas usturredams, — wiffuwairahl, kad winnam weenam pascham pee 83 nowadda behrneem, tad wehl kahdeem peenahzejeem un saweem pascheem behrneem ffolhla jaturr. — Nu warretum drihs spreest, ka tas ffolhas darbam dauds fflahdes darra, winnam laiku un speh-lus atroudams. Warbuht gan kahdu masuminu, bet ka lihds schim to effam bes kahdas sawjhtamas fflahdes pal-

deens Deewam eespehjuschi, leezina tas, ka muhsu ffolhla wehl nelad nau wahjaka bijusi par zittahm ffolhahm muhsu draudse, kur tahda eerikte lihds schim gandrish pawif-sam truhka; — un ar Deewa palihgu istiksim wehl kahdu laizianu, kamehr palihgs buhs, kurru Jrlawâ gribbam likt mahziht.

Kas nu wehl jautatu, kâ ta pahetikka ffolhlâ teef peewesta, tam labpraht to sinnoju: Kabbiba teef masâs das-lâs, pa 10 puhreem us reisi, no magasihnas nemta, fud-malâs samalta, jeb putramôs taifita un tad ffolhlâ nodohka. To, kas no muishas teef dohts, kâ kahki, burkani, sirni, tauki, fahls u. t. pr. zeeniga leelmahte fest-deenas atfuhitija. Ja scho peeweschanu gribbetu un wai-jadsetu stary fainneekem lihdsigâs daslâs isdallihht, tad eekristu katram fainneekam til pa diwi gaddeem weenreis braukt. Kartoffelus preeksch weenas nedelas, tas irr, no trihs fainneekem, arri jau festdeenâ jeb pirmdeenâ at-wedd. Peenu, galku, filkes un kahpostus behrni paschi pa brihwstundahm no muishas, 1¹/₄ werstes tahlu, ffolh-lâ pahnefs, kad waijadsihgs.

Ta nu ihsumâ irr wiffa muhsu flunste pee muhsu behrnu ustureschanas ffolhlâ. Effam ar winnu jau tag-gad it labbi meerâ, un zerram us preekschu zaur buhwe-schanu un istabu pahrgrohfschannu wehl labbaki eeriktetes, ka warram pilnâ meerâ buht.

K. S—n.

Missiones sinuas XII.

1. Par Leipzigas missiones fwehtkeem t. 22.
Majâ 1872. g.
(Belgum.)

Pehz beigteem Deewa wahrdeem pehz pusdeenas tappa noturreta ta fapulze, kurrâ missiones preekschneeziba at-dohd rehkinumu teem weetneekem, kas no tahm palihga beedribahm, kas irr Wahzjemmâ, Sweedru- un Kreewusemmâ, us Leipzigu ilgaddu tohp fuhititi. Tahdu palihga beedribu Leipzigas missionei pawiffam irr 26, bet weetneeki scho-gadd bija fuhititi 22. Muhsu Kursemmes draudses arri irr tahda palihga beedriba; bet nemahku sinnoht, waj no mums schogadd arri kahds weetneeks tappa nosuhthts us Leipzigas missiones fwehtkeem. Buhtu gan labbi bijis, jo winfch tad warretu draudsehm eelikt amises, ko ar pascha azzihm redsejis un aufihm dsirdejis. Schinni fapulze, ko zeen. presidente von Harles ar Deewa luhgschanu bij eefahjis, direktors Hardelands wehl flaidraki stahstija no tahm pascham leetahm, kas Indijâ missiones drumâ notikluschas, kâ kâ preeksch pusdeenas basnigâ draudses preekschâ. No schihis istahstifchanas wehl japeeminn, ka Kor-des weetâ, par missiones wezako Indijâ eezelts missionee-ris Schwarz, kas Kordefam lihds wezzumâ, un ka ta mahzitaju un ffolhleisteru seminarija no Trankebara, kur ruhmes peetruhka, pahrzelta us Poreiaru, un winnai par

direktoru ezelts Döderleina weelâ Handmanns. Pehz tam wiensch runnaja par missiones nammu, ka tur bes teem diwi jauneem mahzitajeem, kas nahlofchâ gaddâ taps isfuhtiti, wehl 5 jaunetti, no kurreem 3 studenti, 2 wehl gimnasiaf fohleni; us preefchu tikkai tabdus audsefauſ usnems missiones nammâ, kas sawu mahzifchanohs us uniwerfiteti waj eefahlfufchi, waj jau pabeigufchi; jo no teem jaunefteem, kas agrahl tohp usnenti, zitti atkal ja-atlaifch un ta missiones nauda pee wiinneem pa welki is-tehreta. Kad missiones kaffirers, Leipziger grabmatu isdewejs Naumann kungs wehl to gadda rehlinumu fapulzei bij preefchâ lizzis, tad ta fapulze ar Deewa luhg-fchanu tappa atlaifsta, fo Brunſwig un mahzitajs Tziele turreja. Walkarâ tee missiones draugi wehl fapulzejahs zittâ weelâ; tē wehl dauds runnas tappa turretas par missiones leetahm; gribbam fcho runnu farypâ tikkai miffionara Beierleina wahredus peeminneht, kurrôs wiensch isstahltija, ka arridfan tee pagani Indijâ to apleezinafoht, ka pehz ne-ilga laika Kristus Ewangeliums wiffas paganu tizzibas buhs uswarrejis.

2. Zittas sinas no braktu draudses miffionēs druwahm.

Tas jaunais Lahma, no kurra jau schinnis lappâs stahltijufchi, ka wiensch pee kristigas tizzibas atgreesees, pehz wiſjaunafahm sinahm nu jau t. 18. Febr. fch. g., zaur to fw. kristibu pee Kristus draudses peedallihfs. Miffionars Bogell no Poo pilfehsta Himalaja kalnôs raksta par to tã. Ta bija preefch mums un muhsu maso draudfti jauka preeka deena. Muhsu jaunais brahlis, kas fw. kristiba to wahrdu Matanaels dabujis, un tas pirmais no Tibetes Buda tizzigo mahzitaju kahrtas, kas lizzees kristitees. Mehs zerram, ka Deews zaur wiannu fewim wahrtus atdarrihs, jo wiensch tilpat ar sawu deewabijigu dshwo-fchanu kã arridfan zaur sawu mahzibu buhs ihfti derringôs, to preezasmahzibu faweem tauteefcheem pafluddinahf. Tē wiensch pee teem laudihm stahw augstã gohdã, bet zitti wiinna atgreefchanahs dehl wiannu nizzina. Mehs wiinnam klahf pee missiones staziones masu namminu effam uftoiſijufchi un wiannu gribbam ismahziht floblas amata; no rihteem wiensch jau turra floblu muhsu behrnu floblã, pehz pusdeenas wiensch pats mahzabs pee mums Anglistã wallodã un zittas wajadfigãs mahzibas. Pee behrnu mahzifchanaſ wiensch eefahlfumã bija pa dauds bahrgs, bet nu wiensch jau paleel ildeenas jo rahmahfs un mihligahfs. Matanaels nu pats teem miffionareem isstahsta, kahdus darbus wiensch firdsmeeru mellebams sawas taifnoschanahs dehl bij padarrijis; rahpodams us rohlahm un kohjahm wiensch gahja sawam flobfteram aptahrt; us ta zella wiinnam isgahja 3 deenas. Kad wiensch dewahs us sawu leelo reifofchanaſ, us kurru wiinnam isgahja 4 gaddi, tad wiensch nehma lihds par dserramu traufku zilwefa galwas kauſu, zerredams ar to lihds dabuht nelaika gudribu, un stabbuli

no Fakira (t. i. Buda tizzigu wentufa) fauleem, fo bij atraddis nomirufchu pee uppmallas; tahdas stabbules gelboht pehz wiannu tizzibas pee burſchanaſ.

Kã Eskimoeefchi dsennahs pehz Deewa wahrdeem. No Labradores raksta miffionari: Preefch seemasfwehtkeem bija mihffs laifs un leddus jubrã wairō nebija stips. Tomehr tee laudis gribbeja nahlt swehtfôs bafnizã. Tad tee gahja us juhraſ lihuma ar ragguhm, no funneem wilktahm, us kurrahm tohs behrnus ar strik-keem peeſehja, lai nemuht semmē; pee ragguhm pa abbejahm puffedm laiwas peeſetas, pee tahm laiwahm tahs feewas gahja ar strikkeem tohpã fafehjuſchahs, lai ja weena grimtu, zittas wiinnai palihdsetu isglahbtees; palkã tee wihri; preefchã atkal weens ar kahrti leddu probwedams. Zittã stazionē miffionara feewa turreja swehtdeenãs floblu ar meitenehm. Tē weena meitene fawas usdohfchanaſ no latkifma un bihbeles stahsteem uſteilufi. luhdſa, lai wiinnu wehl pahrlaufitu no bihbeles, jo bija no galwas ismahziusees 119. Dahwida dseefmu. Raffitajs sinna ka fchi dseefma irr ta wiſgarraka, jo tai irr 176 panti.

No Surinames deenaswidbus Amerikã. Schinnil semmē teem Herrnhuteefcheem irr leels darbs fo tee strahda pee 25,000 Neegereem. Paramoribõ, Surinames galwas pilfehstã, irr 6000 dwehfeles leela draudse ar leelu bafnizu, kurã isfwehtdeenãs tee Neegeri fapulzejahs, wihri un feewas baltãs drehbēs gehrbuſchees; floblãs eet 700 behrni. Teem miffionareem eet palihgã pee draudses kohpfchanaſ wairahl ne kã 50 brakti un mahfas no Neegereem; bet pee dauds Neegereem Deewa wahrdi tohs paganu eeraddumus wehl pawiffam newar wis nomahkt; wehl dauds pahri bes laulibas dshwo tohpã un arridfan pee laulateem netruhfst lihwu un arridfan laulibas pahrlahpfchanaſ. Tas nefchliſtãis gars wehl walda eefch laufchu firdihm tahs paflubbinadams us daschahrtigeem mahneem un grehkeem. Weens miffionars apmelleja flinneeku; tas stennedams brehza: kury es behgſchu ar fa-weem leeleem grehkeem; jo no Deewa pateefbas pahrfleezinahs un gribbedams atgreestees wiensch tatschu dsiffakt un dsiffakti grehlös, dserschanã, nefchliſtibã, burſchanaſ bij grimmis eefchã. Zittu reifi miffionars tappa faukts pee weenas feewas, no kurras wiensch sinnaja, ka ta nefchliſti bij dshwojuſi; nu wiinna bij grubti faflimmusi un tappa mohzita no bailigeem fapneem. Wiinna fapnoja, beesã kumfã effam; tur weens wiinnu fagrahbe fazzidams: nu, Adjaba, tewim ja-eet us ellesugguni; tuhdaſ wiinna arr redseja ellesleefmas zellamees lihds debbefihm; to elles farſtumu baudidama wiinna us fewim fazzija: tu to ar fa-weem grehkeem pelnijufi un brehkdama: af Deews apfche-lojees! wiinna usmohdahs. Un nu wiinna runnaja us to Deewa kalpu. Wellam es deewagan efmu kalpojufi, eefch wiffahm kahribahm, bet nu es gribbu padohtees tam Kungam, kas pee kuffta par mannim nomirris. Kohfi flimma

buhdama, winna tomehr augtin auga kristigã atfihfchanã un pehz 6 nedekahm tappa kristita un dabuja to wahrdu Maria Madefa. Preeksch kristibas winna tã Deewu luhdſa: Nu, mihtais peſtitajs, tu ſawu nezeenigu awi, kaſ grehku dublõs peldejuſi, pee ſewim dabujis. Maſga man zaur ſawu ſchehlaſtibu, jo eſ tewim neuweela newarru doht kã grehku ſehraſ, ſalaufstu ſirdi un wahjas meefas. Tad winna runnaja uſ teem, kaſ klaht bija, ka winna tahdu bagatu ſchehlaſtibu gaidoht zaur to ſw. kriſtibu. Pehz 9 mehnefcheem Deewõ ſcho bagatigi apſwehtitu dwehfeli iſpeſtija no ſchihſ meefas wahjibas zaur laizigu nahwi. — Netahlu no Paramoribo weenã plantafchã weenſ mahzellis, kaſ uſ to ſw. kriſtibu fataiſijahſ, no ta launa garra aifgrahbtis eekritta uppe un noſlihye; jo zaur elkadeewu kalpoſchanu un burſchanu tee Neegeri paleel kã no neſchlihta garra apſehſti, tã ka ſahl trakloht puttodami, kahdu garu tee ſauz par Winti. Baſnizã kaſ miſſionarõ tohſ laudis norahja par tahdu beſdeewigu buhſchanu, tad wiſſi weenu Neegeri, ar wahrdu Lank, apſuhdſeja, ka winſch pee tahdeem wella darbeem effoht taſ waddonis. Schis arx bija baſnizã aif pihlara paſlehypees, ſweedri winnam tezeje no peeres, puttãſ preeksch muttes, azzis grohſſijahſ apkahrã tã ka bailes winnu ſkattitees; rohã winnam bija aſch ſlihmeſtis, ar kã gribbeja pats ſewim gallu padarriht. Miſſionarõ winnu nehme ſawrup to pamahjidamõ apkalfch ſewim; tad winſch ſtahtija, ka tahſ apſuhdſeſchanaſ pateefigã, winſch pats griboht to elkadeewu kalpoſchanu atmeſt, bet kad taſ Winti winnu aifgrahb, tad winſch wairõ neſpehj ſawalbitees. Nu miſſionarõ ar draudſi luhdſa par winnu Deewu, ka winſch ſcho dwehfeli griboht iſpeſtiht no wella ſaitehm. No ta laika ar Lanku effoht labbaki palizzis. Pee tahdas wella waldiſchanaſ laſſitajõ warr ſapraſt, zil leelu Deewa ſwehtibu zaur miſſioneõ darbũ nabaga paganeem warr paſneegã. To tee Neegeri arriſan atfihſt. Zittã plantafchã taſ direktorõ bija miſſionei prettineekõ; weentriſ winſch ſawãſ duſmaõ ſazzija: tee miſſionari tillai nahã, tohſ Neegerõſ ſamaitaht. Tad wezõ Neegerõſ pazehlãſ ſazzidamõ: Ne, zeenihgõ lungõ, gohdõ Deewam ka tee irx nahluſchi, tee mumõ atneſõ Deewa wahrduõ, zaur kurreem mehõ atfihſtam ſawu grehzigu ſirdi un to grehzineeku peſtitaju. Za tee nebuhtu nahluſchi, tad muhſu plantafchãſ buhtu ſlikti.

Weenã plantafchã netahli no Paramoribo arriſan Kineſchu algadſchi irx, kaſ naudaſ eepelnifchanaſ dehl par jubru irx abrauluſchi. Tee Kineſchi pa daudõ padewuſcheõ opiuma ſmehkſchanai un kahtſchu un kaullian ſpehleſchanai, un zaur to eekriht leelõõ parahdõõ. Tã nu notikka iſgahjuſcha gadda Oktober mehnefi, ka 3 Kineſchi nokahwa ſawu uſtraugu, kam tee bij parahdneeki un zaur parahdeem palikluſchi par wehrgeem. Tee tappa noteeſati weenõ uſ nahwi, diwi uſ 20 gaddu zeetumu; bet no wal-

dibaſ Herrnhuteeſchu miſſionari tappa luhgti to weenu uſ nahwi fataiſiht. Winſch no eefahluma bija padaudõ zeetſirdihgõ un to wahrdu negribbeja peenemt; bet kad taſ laikõ nahze, ka winnam tai 17. Janwar ſch. g. tappa teiktõ, ka winſch rihta taps nonahwehtõ, tad ta ſirdõ atwehraſ tam ſwehtam garram un winſch luhdſahõ to ſw. kriſtibu, lai winſch zaur Jeſu Kriſtu dabutu grehku pamefchana un to debbeſ walſtibu. Tannã paſchã nakti wehl winſch tappa kriſtihtõ preeksch daudõ leezineekem no Neegerem, Kineſcheem un Giropeeſcheem un dabuja to wahrdu Pahwilõ. Bet nu notikka brihnifchigã leetas. No rihta Pahwilõ, no ſawa dwehfeleõ ganna pawaddihtõ, tappa noweſtõ uſ to ſohdiſchanaſ weetu ar karra ſpehleem un teeſã lungeem. Uſ to weetu nonahziõ, winſch uſrunnaja ſawuõ tauteeſchuõ wehl pamahjidamõ, lai atraujahõ no ſpehleſchanaſ, zaur kam winſch nelaimihgõ lizzis. Tad ſtrikkis winnam ap kaflu meſtõ un winſch pee kahtawu palahrõ; nu atrahwa to dehli, kurrã winſch ſtahtweja un — Pahwilõ krittã pee ſemmes; taſ ſtrikkis bij pahtruhziõ. Ohtru reiſi palahrõ, taſ dehlis atwiltõ un Pahwilõ atkal pee ſemmes; ſtrikkis ohtru reiſi pahtruhziõ. Nu Pahwilõ ſazzija uſ to miſſionaru, kaſ winnam klaht bija: Mahzitajõ, eſ to mihto Deewu eſmu luhdõõ, lai ſtrikkis ohtru reiſi pahtruhktu. Winſch man irx paklauſſiõ, tad luhdõõ teem teeſã lungeem, lai tee mannim arx peedoht. Tee teeſã lungi ſirdi ſagrabhã no ta, kã redſejufchi, ſazzija: taſ irx Deewa pirkõõ. Za ſohdiſchana tappa atlikã uſ zittu deenu. Un Pahwilõ ſazzija miſſionarim, lai par winnu pahrluhdõ gubernatorã lungu; jo winſch luhgõ Deewu, lai winſch leel pahtruhkt wiſſeem ſtrikkeem, kã teem diweem. To miſſionarõ darrija un gubernatorõ winnu noſchelhodamõ winnam to nahweſ ſtrahpi irx atlaidõõ un to nu lihõõ teem diweem uſ zeetuma ſtrahpi pahwehrtõ. G.

Kadditajam.

Zaur gaitu tuhſtoſch' balſã ſpeeſchahõ,
Wiſõ trihz un ſkam kã kaſu namõ;
Uſ Tewi wiſſu azzis greeſchahõ,
Uſ Tew', — Tu muhſcham waldidamõ!
Zil leela, waldõ, Tawa warra,
To neſpehj muhſu prahti weiſt;
No Tawa rohã, ſpehlã darra —
Kaſ to warr iſpraſt! ſlaweht beigt!!
Uſ firmõ muhſchibã wehl ſlawehõ,
Tew, Tawuõ darbuõ paſaule;
Lihõõ kamehr kluffã meerã ſtahtwehõ
Wiſõ — kaſ reiſ' dwaſchõjõſ wirõſemmõ!

Sal'kalnu Eduartõ.